

Datum: 2022-11-23
Handläggare: Lovisa Björnsdotter
Direktr:
Diariernr: 2022.404 SBN

Samhällsbyggnadsnämnden

Svar på granskning av kommunens kapital i form av VA-anläggningar samt dricksvattenförsörjning

Ärendebeskrivning

På uppdrag av Alingsås kommuns revisorer har KPMG genomfört en granskning av kommunens kapital i form av VA-anläggningar samt dricksvattenförsörjning. Syftet med granskningen är att bedöma om kommunen har en långsiktigt hållbar nivå på underhåll av VA-ledningar och om det finns en säkerställd kapacitet vid renings- och vattenverk. I granskningen ingår också att bedöma kommunens framförhållning och planering avseende tillgång till dricksvatten. Kommunens revisorer har behandlat och godkänt revisionsrapporten.

Utifrån de iakttagelser och bedömningar revisorerna gjort i granskningen rekommenderas samhällsbyggnadsnämnden att genomföra ett antal åtgärder som kan sammanfattas enligt följande:

- Konkretisera ambitionerna gällande förnysetakten på ledningsnätet.
- Eftersträva en långsiktig förnyelseplan för ledningsnätet.
- Prioritera färdigställandet av olika VA-strategiska dokument.
- Framtida planerade projekt och utmaningar behöver kommuniceras för berörda politiska organ för att skapa en förståelse för verksamhet och finansiering.
- Fastställ principer för kostnadsfördelning mellan skatte- och avgiftskollektivet i gemensamma projekt.
- Initiera en dialog med räddningstjänsten kring dricksvattenförsörjning med fokus på risker och hantering av olyckor mm.

Alingsås kommuns revisorer har lämnat revisionsrapporten till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande, med frågan om vilka åtgärder nämnden avser genomföra.

Förvaltningens yttrande

Samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit del av rapporten och delar i huvudsak de slutsatser som framkommer i rapporten. Revisionen lyfter att Alingsås kommun bör konkretisera ambitionerna gällande förnysetakten på VA-ledningsnätet. Det är förvaltningens rekommendation att Alingsås kommun bör följa branschorganisationen Svenskt Vattens riktlinjer för förnysetakt på VA-ledningsnätet. Förvaltningen kommer att ta fram ett förslag

Riktlinjerna anger en årlig förnysetakt på 0,7 % för dricksvattenledningsnätet och 0,6 % för spill- och dagvattenledningsnätet. Detta motsvarar för Alingsås kommun i dagsläget en ungefärlig utbytestakt på ca 4,4 km VA-ledningsnät per år. Den årliga förnysetakten i kommunen behöver i princip fördubblas för att nå upp till branschens riktlinjer.

En fördubbling av förnyelsetakten för VA-ledningsnätet innebär en årlig ökning av investeringsbudgeten på ca 10-20 miljoner kronor samt ökade personella resurser för att verksamheten ska ha förutsättningar att genomföra projekten. En ökad förnyelsetakt på

VA-ledningsnätet kan även medföra att prioriteringar mellan olika andra investeringsprojekt kan behöva göras i framtiden. För att kunna höja förnyelsetakten på VA-ledningsnätet kommer VA-taxan behöva höjas för att få täckning för de tillkommande kapitalkostnaderna (avskrivningar och ränta), då denna ökning inte ryms inom nuvarande taxa. Förvaltningen anser att en höjning av förnyelsetakten på VA-ledningsnätet bör införas över ett antal år, förslagsvis en femårsperiod, med start 2024.

För övriga föreslagna åtgärder i rapporten pågår redan arbete. Planen är att färdigställa flertalet av dessa åtgärder under 2023, vilka ryms inom VA-avdelningens befintliga driftbudget. Arbetet med att färdigställa olika VA-strategiska dokument är prioriterat och de kommer att beredas för politiska beslut under 2023.

Dialog med räddningstjänsten pågår både vad gäller fokus för att motverka föroreningar i samband med släckningsarbete, för såväl vattenskyddsområde som via dagvattenledningsnätet. Detta arbete fortsätter, likväl arbetet med att ta fram handlingsplaner för olika krisscenarier.

Det blir den nya tekniska nämndens kommer att arbeta vidare med frågorna under den kommande mandatperioden, samt att driva frågorna i olika politiska organ.

Ekonomisk bedömning

Förslag till yttrande innebär inga kostnader utöver administrativ tid.

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden antar samhällsbyggnadsförvaltningens yttrande som sitt eget.

Beslutet ska skickas till

Kommunens revision (viktoria.bernstam@kpmg.se, kommunstyrelsen@alingsas.se),
Ekonomichef, Avdelningschef VA, Enhetschef VA

Cecilia Knutsson
TF förvaltningschef

Lovisa Björnsdotter
Avdelningschef VA